

Tussenadvies werkgroep Wijhe de Mare scholen

Aan	Aan de projectgroep Scholen voor Morgen Wijhe
Van	Schoolbestuurlijke werkgroep Scholen voor morgen Wijhe van de Mare
Betreft	Tussenadvies en werkdocument aangaande eerste onderzoeksresultaten
Datum	9 april 2018
Werkgroep bestaat uit	Jantien Blankhorst Wilbert Smeets Mijke Grotenhuis Saskia Henneke Sandra Goedings Claudia Diepstraten Theo Meereboer Externe adviseur : Henry Hennink
Vraagstelling	Kunnen Obs Tellegen en Obs De Peperhof deelnemen aan het voorgestelde scenario om samen te gaan in één nieuwe school?
Vergaderingen data	11-09-17; 28-09-17; 05-10-17; 08-11-17; 21-11-17; 23-01-18; 13-02-18; 07-03-18;
Samenvatting gevolgte route en proces	<ul style="list-style-type: none"> • Gezamenlijke aftrap • Route bepalen: vragen behandelen of dromen • Droomschool op meerdere thema's uitgewerkt in meerder sessies • Onze ideeën in 5 thema's (waartoe (visie/missie); groepen; omgeving; leerkracht; ouders) • Film bekeken waarin we onze ideeën in de praktijk terug zien • Ideeën gepresenteerd aan Klankbordgroep • De aanvulling meegenomen in ons ontwerp van een school • Presentatie voor ouders voorbereid • Ouderavonden georganiseerd • Advies geschreven op basis van de draagvlak toets die we bij ouders hebben gedaan.
Klankbordavond	13-12-17
Samenvatting inhoud	Per thema zijn vragen gesteld aan de klankbordavond deelnemers om er achter te komen of we op de goede weg zitten en ook hoe we onze ideeën kunnen aanscherpen. Aan het einde avond hebben we de opbrengsten gedeeld en in het proces daarna verwerkt in ons perspectief van een droomschool.
Ouderavonden	12-03-18 obs de Peperhof 14-03-18 obs Tellegen
Samenvatting opbrengst	Tijdens de ouderavonden is ons idee over de school die voor alle (openbare)kinderen van Wijhe een optimale ontwikkeling gaat verzorgen

ouderavonden	<p>gepresenteerd aan de hand van een Powerpoint. De beelden in deze presentatie ondersteunden de ideeën omtrent de 5 thema's. De werkgroepsleden namen elk een deel van de presentatie voor zijn/haar rekening.</p> <p>Op beide locaties waren ongeveer 20 ouders aanwezig (dat is voor de Peperhof ongeveer 25% en voor de Tellegen 40%)</p> <p>De toehorende ouders konden tijdens de presentatie hun vragen/opmerkingen kwijt op post-its. Na de presentatie namen de werkgroepsleden plaats aan verschillende praattafels waar ouders met hun vragen naar toe konden. Ter Plekke werden de vragen behandeld en mocht dit wegens tijdgebrek niet meer kunnen, dan werden de vragen in ieder geval mee terug genomen in de werkgroep voor nadere uitwerking .</p> <p>Op obs Tellegen werden tijdens de presentatie al een aantal kritische vragen gesteld, wat maakte dat het uiteen gaan met de overige vragen gezien de tijd niet meer haalbaar was.</p> <p>Op beide locaties gaf een (grote) meerderheid van de aanwezige ouders aan dat zij hun kind op deze "droomschool" zouden aanmelden. Een aantal ouders gaf aan blij te worden van deze plannen.</p>
	<p>Conclusie; onder de aanwezige ouders tijdens deze ouderavonden is draagvlak voor het samen gaan van de 2 openbare basisscholen in Wijhe tot 1 nieuwe school met een concept voor de toekomst.</p>

1. Draagvlak voor gezamenlijke onderwijsvisie en onderwijsinhoud en gezamenlijk pedagogisch en didactisch handelen.

Na een aantal bijeenkomsten staan de neuzen allemaal dezelfde kant op. Wij hebben bewust een andere aanvliegroute gekozen dan het beantwoorden van de geïnventariseerde vragen, aangezien wij het goede van de twee scholen willen behouden en met open armen de toekomst tegemoet willen treden en nieuwe invloeden willen integreren.

Wij hebben onze droomschool gecreëerd. Daarin hebben we de volgende pijlers onderzocht:

1. **Leeromgeving:** prettig voor alle betrokkenen, veilig en gezond en met variatie. De leeromgeving is zowel binnen als buiten aanwezig. De buitenomgeving is groen en leert de leerlingen goed om te gaan met de natuur. Ons schoolgebouw is een toonbeeld van duurzaamheid.
2. **Groepen:** Dagelijks wordt gestart in een vaste groep waarin veiligheid en geborgenheid belangrijk is. In deze groep vindt de start en het einde van de dag plaats en worden de belangrijke momenten gedeeld. Vervolgens zijn er meerdere momenten op een dag dat de leerlingen in wisselende samenstellingen uiteen gaan. Deze groepen worden ingedeeld op niveau, op interesse, op talent, etc. De leerling heeft hier zelf een keuze in (eigenaarschap). Kinderen werken veelvuldig samen in verschillende combinaties. Onderwijs vindt dan plaats in andere ruimtes met mogelijk andere begeleiders. Hierbij houden we rekening met de leeftijdsgebieden van de kinderen.
3. **Rol van de leerkracht:** de leerkracht is expert en professional in leren. Hij/zij heeft verschillende rollen: een coachende functie, een ondersteunende rol, algemeen leerkracht, vakleerkracht en teamlid. De verantwoordelijkheid van de leerkracht gaat verder dan alleen de kinderen in de basisgroep. Meerdere leerkrachten zijn verantwoordelijk voor de groep kinderen; iedere leerling is jouw leerling.
4. **Rol van de ouders:** ouderbetrokkenheid bestaat uit een formeel en een informeel deel. Het formele deel bestaat uit rapportgesprekken, ouderraad, MR, communicatie met de leerkracht.
Het informele deel gaat over sfeer en cultuur op school, elkaar treffen, het bijwonen van activiteiten van de kinderen. We zoeken naar wegen om de expertise van ouders in te zetten in de school. Wij willen actief investeren in de informele contacten met ouders zodat de formele contacten als vanzelfsprekend zijn. Ouders zijn een wezenlijk onderdeel van onze school.
5. **Wat willen we bereiken met het onderwijs in Wijhe?** Wij willen onze krachten bundelen zodat 2 kleine scholen in 2 verouderde gebouwen samen 1 aantrekkelijke school wordt waarin de kinderen voorbereid worden voor de maatschappij van de toekomst. Hierin betrekken we de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van technologie en integreren de 21st century skills. Wij willen goed onderwijs voor alle kinderen, ongeacht wat ze willen en kunnen worden.

2. Eerste verkenning van de gevolgen voor personeel bij realisatie van de voorgestelde scenario's

De gevolgen voor personeel zijn vanuit de aanstellingen van mensen in kaart gebracht en er heeft een eerste verkenning plaatsgevonden van die gevolgen. Zowel bij mijnplein als De Mare betreft het bestuursaanstelling. Een bestuursaanstelling met baangarantie maar beide scholen hebben zich uitgesproken over het feit dat de samenvoeging van scholen niet mag leiden tot ontslag van leerkrachten.

Eventuele veranderingen m.b.t. de locatie of samenvoegen van Brinnummers hebben zo is toegezegd geen directe gevolgen voor de mensen die op deze scholen werken anders dan dat de werkplek kan veranderen. Of dit aan de orde is zal uit vervolgonderzoek moeten blijken en kan nu nog niet gezegd worden.

Met het samenvoegen van scholen verandert ook de bekostiging. Scholen die gedwongen (onder de norm) en of vrijwillig worden samengevoegd kunnen 6 jaar lang tot 100 % aanvullende personele bekostiging ontvangen indien de besluitvorming daarvoor voor 2019 wordt afgerond. Over verlenging van de regeling wordt twee jaarlijks een besluit genomen door het ministerie en het is goed mogelijk dat de 6 jaar 100 % regeling voor een derde keer verlengd wordt.

Ook dat zal in vervolgtraject met ministerie overlegd moeten worden.

Met toepassing van deze regeling ontvangen schoolbesturen dus minimaal 6 jaar de middelen om de huidige mensen die in dienst zijn van het schoolbestuur in dienst te kunnen houden.

We spreken in Olst en Wijhe van een redelijk bijzondere situatie waarbij de beide schoolbesturen samen de huidige 11 scholen willen terugbrengen naar 6 scholen. Wijziging van leerling stromen, dus omvang van de huidige scholen, kan wellicht in de eerste jaren niet voorkomen worden. Het is daarom reëel dat mensen van school gaan veranderen. Ook dat is binnen beide schoolbesturen nu ook al soms van toepassing. Afspraken met betrekking tot mobiliteit die nu van toepassing zijn zullen bij samenvoeging van scholen ook toegepast worden. Ook op dat punt is er geen nadere regelgeving te verwachten.

3. Eerste verkenning van de gevolgen voor financiën, exploitatie, huisvesting.

Er is tijdens het onderzoek “de gevolgen van de krimp in Salland” zorgvuldig op basis van MJOP’s en conditiemetingen, gekeken naar de toekomstig onderhoud van de huidige schoolgebouwen.

Voor de resterende levensduur van de gebouwen die op dit moment in Olst en Wijhe in gebruik zijn, is er alleen op onderhoud in 2015 een tekort € 205.996. In 2017 is dit tekort op onderhoud door toename van de leegstand opgelopen naar € 210.467

Met een toename van de leegstand en stijging van de onderhoudskosten met 1,25 % per jaar over een periode van 15 jaar zal het totale tekort oplopen naar een begroot tekort van € 4.237.284 op onderhoud alleen al. Tekort wil zeggen dat de reguliere uitgaven binnen bekostiging hier nog bij komen.

Als we alleen naar energieverbruik en schoonmaak kijken dan was er om de 11 scholen in 2015 een tekort van € 26.000 .¹ In 2017 bedroeg het tekort op energie en schoonmaak € 47.818 (een toename van 84 %). Over een periode van 15 jaar met een indexering van de kosten van 1,25 % en een toename van de leegstand zal het tekort op energie en schoonmaak oplopen naar € 923.119. Dus op huisvesting en materiele instandhouding spreken we over een tekort van € 5.160.403.

Daar komt er nog bij dat de huidige schoolgebouwen voor een belangrijk deel onderwijskundig niet meer van deze tijd zijn en dus in de ogen van de scholen/directeuren en onderwijsteams het onderwijs niet maximaal faciliteren. Ruimtelijk functioneel investeren in onderwijsgebouwen die gemiddeld meer dan 62 jaar geleden zijn gesticht is geen optie omdat er in de gebouwen ook nog eens een totale leegstand is van 1760 m2. Deze leegstand neemt zo laten leerling voorspellingen zien, de komende jaren nog met 400 m2 toe.

Vervangende nieuwbouw voor de 11 scholen in Olst Wijhe zou er voor zorgen dat er geen overschrijding op onderhoud , schoonmaak en energieverbruik zou zijn. Nieuwbouw van scholen laat zien mits ze passend worden gerealiseerd dat bv energie met 20-60 % kan worden gereduceerd. Schoonmaak kan binnen budget van het Rijk worden gebracht en het onderhoud zal de komende 15 jaar substantieel lager zijn dan de Rijksbekostiging vergoed.

In het vervolg onderzoek kan op basis van de wensen van de scholen, de samenstelling van de scholen die deelnemen en een daarop gebaseerd ruimteboek exact bekeken worden hoe hoog deze financiën voor huisvesting, energie en schoonmaak gaan uitvallen. Gezamenlijk gebruik en delen van ruimten kan dit voordeel alleen nog maar hoger doen uitvallen.

¹ Voor mijnplein scholen was 2015 het eerste jaar dat de exploitatie bij het onderwijsbureau Meppel was ondergebracht. De doorbelasting van inkomsten en uitgaven was in dat jaar nog niet helemaal op orde dus de verwachting is dat structurele overschrijdingen eerder hoger dan lager kunnen uitvallen.

4. Eerste verkenning van de kansen en mogelijkheden van verbreding van onderwijs met BSO maar ook PO/VO binnen de voorgestelde scenario's

Ontwikkeling van kinderen en bestrijden van sociale ongelijkheid en achterstanden is, zo weten we ook uit onderzoek, tegenwoordig geen zaak meer van ouders en school alleen. Het delen van kennis en het zorgdragen voor goede monitoring, laat zien dat in veel gevallen voorkomen kan worden dat kinderen in ontwikkeling achter blijven of uit de boot gaan vallen. Experts werkzaam bij jeugdhulp, onderwijs en kinderopvang zijn ervan overtuigd dat gezamenlijk inspanning en regelmatig overleg de ontwikkeling van kinderen kan versterken. Daarbij is werken in elkaars nabijheid een pre.

De meer dan 600 haal en breng acties die in 2017 in Olst en Wijhe zijn uitgevoerd om kinderen van school naar de Bso te brengen zijn duur, vragen veel tijd maar zorgen ook voor niet wenselijk verplaatsen van kinderen.

Ook het gebruik maken van elkaars faciliteiten zou de kwaliteit versterken zo leert de ervaring.

Indien opvang, sport, onderwijs, jeugdhulp en overige disciplines als logopedie, kinderysiotherapie en orthopedagogen, maatschappelijk werk in elkaars nabijheid zijn gehuisvest zal dat en daar zijn de experts van overtuigd een duidelijk meerwaarde geven voor kinderen en ouders maar ook voor de medewerkers van genoemde diensten en voorzieningen.

Tijdens de klankbordavonden voor het rapport "de gevolgen van de Krimp In Salland" hebben ouders en medewerkers uit het veld een eerste verkenning gedaan naar gevolgen van de meer en minderwaarde van de voorgestelde scenario's met betrekking tot samenwerking kinderopvang, bso, peuterwerk en doorgaande leerlijnen VO en PO. De kansen en bedreigingen zijn daarbij benoemd. Indien je rekening houdt met de vraag van individuele kinderen en het sociaal emotioneel welbevinden als uitgangspunt neemt, zijn er zaken waar je rekening mee moet houden als omvang en inrichting maar zijn er in de ogen van ouders en medewerkers ook grote voordelen en kansen te behalen.² Denk daarbij aan vraaggestuurd maatwerk aan de integrale benadering van ontwikkeling van kinderen, de mogelijkheid om verschillende expertises in de dagelijkse praktijk bij elkaar te brengen, veel kortere lijnen en daadwerkelijk werken met zorgteams.

De werkgroep zal de komende tijd de gezamenlijke visie en alle beoogde opbrengsten van samenvoeging op een locatie uitwerken zodat er ook een onderbouwing komt van de veronderstelde meerwaarde of risico's.

² In het Rapport de gevolgen van de krimp worden naast de risico's de kansen en voordelen benoemd het is aan de werkgroep samenwerking en verbreding om de voordelen te onderbouwen en te kijken hoe risico's weggenomen kunnen worden.

5. Eerste verkenning van de mogelijkheden om de scholen op een centrale plaats te huisvesten

De gemeentelijke werkgroep locatie, bereikbaarheid en bekostiging is in september gestart met haar werkzaamheden. Uitgangspunt daarbij is de bestuursopdracht van de gemeenteraad;

In Wijhe worden twee scenario's onderzocht, één scenario waarbij er op de Boerhaar een school blijft en de overige scholen van de Mare en mijnplein samengebracht worden op een locatie nabij de Capellenborg en het SPOC en een tweede scenario waarbij alle 5 de scholen samengebracht worden op de locatie nabij het SPOC.

De Mare is in beide scenario's van plan de twee openbare scholen samen te voegen tot 1 school van 150 kinderen, mijnplein wil in beide scenario's drie scholen samenvoegen tot twee zich van elkaar onderscheidende nieuwe scholen van elk ongeveer 213 leerlingen. Waarbij er ook wordt onderzocht of er een schoolgebouw in Boerhaar kan blijven die één van de twee concept van de twee nieuwe scholen hanteert. In dat laatste geval zal de schoolgrootte van de mijnplein scholen veranderen.

In alle gevallen scholen die iets kleiner zijn dan het landelijk gemiddelde van een basisschool dat op dit moment 244 kinderen bedraagt.

De voorlopige bevindingen van de werkgroep locatie. In Wijhe heeft het onderzoek van de werkgroep locatie het volgende opgeleverd.

Voor het huisvesten van de twee bijzondere en één openbare school met een benoemde omvang op de locatie Spoc is in meerdere varianten voldoende ruimte. Ook voor halen, brengen, parkeren, spelen en veilige verkeersstromen is voldoende ruimte.

Voor het tweede scenario, waarbij er ook een schoolgebouw en onderwijspunt op de Boerhaar blijft, is de huidige in te zetten ruimte bekend. We weten dat die onvoldoende ruimte biedt aan het huidige aantal kinderen dat deze school bezoekt. Wat het verwachte aantal kinderen zal zijn bij realisatie van de samenvoeging van scholen is op dit moment niet te zeggen. Het schoolbestuur en de werkgroep willen en kunnen daar niets over zeggen. Ze willen eerste onderzoeken of het mogelijk is om de huidige drie scholen samen te voegen tot twee nieuwe scholen met onderscheidende concepten op identiteiten en of onderwijsconcept en vervolgens de gevolgen in kaart brengen wanneer een van de twee concepten ook in de boerhaar wordt aangeboden.

Indien er voor het verzorgen van onderwijs een ook een school op de Boerhaar blijft, zal er wel gekeken worden naar hoe zich dit qua ruimtebehoefte verhoudt tot de ruimtebehoefte die noodzakelijk wordt geacht op de locatie SPOC. Bouwen voor leegstand dient in alle gevallen voorkomen te worden.

6. Eerste verkenning van de kansen om met het voorgestelde scenario een

toekomstbestendige voorziening/ school te realiseren die goed onderwijs verzorgd, passende formatie kent, geen extra werkdruk kent , en die met de reguliere middelen te bekostigen is

De eerste verkenningen en dan met name de verkenning naar een het breed gedragen gezamenlijk concept, waarbij verwacht wordt dat daarmee een kwaliteitslag gemaakt kan worden, de werkdruk verlicht kan worden en ook de continuïteit versterkt maken dat het waarschijnlijk is dat het ook een toekomstbestendig scenario is.

Het scenario geeft op alle aspecten meer zekerheid.

Zekerheid voor personeel, voor gezonde exploitatie, voor passende leeromgeving, voor ruimte en tijd om de kwaliteit te verbeteren en te borgen, maar boven alles beter onderwijs voor de kinderen van Wijhe. Dat laatste punt “Wat gunnen we huidige en toekomstige kinderen” is de motivatie om de huidige ingeslagen weg door te zetten.

7. Is er voldoende draagvlak om door te gaan in overleg met de werkgroep, teams, ouders, MR en directies?

Een meerderheid geeft positief advies.

De werkgroep is onverdeeld enthousiast en positief over de toekomstige samenwerking. De beide directies zijn deelnemer van de werkgroep. Tijdens de bijeenkomsten bleek al snel dat de 2 scholen niet zo heel veel verschillen. De teams worden regelmatig op de hoogte gesteld door de personeelsleden van de werkgroep. De teamleden groeien daardoor mee in ons gedachtengoed en zien duidelijk positieve elementen in onze droomschool. De MR reageert op mondelinge informatie overwegend positief met kritische vragen.

Er is een klankbordavond georganiseerd op 13 december 2017 waarin ouders en teamleden actief meedachten, enthousiast reageerden en ook nieuwe ideeën inbrachten. Opvallend was dat de aanwezige ouders al grotendeels op hetzelfde spoor zaten als de werkgroep. Op 12 en 14 maart zijn er informatieavonden georganiseerd voor alle ouders van De Peperhof en Tellegen om voorlichting te geven over de resultaten tot nu toe. We hebben ervoor gekozen om de ouderavond gesplitst te geven om niet de indruk te wekken dat de samenwerking al een feit is. De ouders van De Peperhof reageerden overwegend enthousiast. Op de vraag of zij hun kind op onze nieuwe school zouden aanmelden, antwoordden ze allemaal positief. De ouders van De Tellegen reageerden in eerste instantie verdeeld; ongeveer 50 % was direct positief en 50 % was kritisch. De vragen die gesteld werden maakten duidelijk dat deze ouders meer behoefte hadden aan informatie. Aan het eind van deze avond antwoorden ook de ouders van De Tellegen met meerderheid positief op de vraag of ze hun kind zouden aanmelden op onze nieuwe school.

Hieruit concluderen wij dat de meerderheid ons voorstel onderschrijft.

Op beide ouderavonden werd duidelijk aangegeven dat de ouders behoefte hebben aan transparante informatie over wanneer er wat gaat gebeuren. Geadviseerd werd deze informatie op een zeer toegankelijk wijze aan de ouders te doen toekomen.

De werkgroep neemt de opbouwende kritische vragen mee in haar proces.

Advies:

Op basis van bovenstaande informatie adviseren wij de voortgang van de verdere verkenning van het samengaan van De Tellegen en De Peperhof in één openbare basisschool. Alle geledingen laten voldoende draagvlak zien om door te gaan met dit onderzoeksproces. Wij adviseren transparante informatie over de planning en de procedure van onze nieuwe school aan alle ouders en personeelsleden te verzenden.